

Warszawa, dn. 31.07.2025

PHU EBEN-HEZER Dariusz Popiński ul. Wasilkowska 12c 04-938 Warszawa NIP: 9521642875

Do:

Minister Zdrowia

Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny

Do wiadomości: Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych,
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Wniosek o podjęcie działań systemowych w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec personelu pielęgniarskiego – stanowisko uzupełniające

Szanowni Państwo,

z zainteresowaniem i aprobatą zapoznaliśmy się z apelem Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych dotyczącym przeciwdziałania przemocy wobec pracowników ochrony zdrowia. Zgadza się, że jest to problem narastający i wymagający reakcji systemowej – zarówno prawnej, organizacyjnej, jak i społecznej.

Jednocześnie pragniemy podkreślić, że **zachowania agresywne ze strony pacjentów i ich bliskich, choć absolutnie niedopuszczalne, w zdecydowanej większości wynikają z czynników obiektywnych i niekiedy dramatycznych.** Należą do nich m.in.:

- zaburzenia psychiczne,
- stany pod wpływem substancji psychoaktywnych,
- silne wzburzenie emocjonalne na tle chronicznego bólu, strachu lub bezradności,
- frustracja wynikająca z wielogodzinnego oczekiwania w przepełnionych izbach przyjęć czy SOR-ach lub złej jakości świadczeń zdrowotnych w ramach systemu ochrony zdrowia.

Trudno nie zauważyć, że **personel pielęgniarski, będący często pierwszym i jedynym realnym punktem kontaktu chorego z systemem, staje się mimowolnym adresatem tej frustracji** – mimo że nie ma wpływu na organizację i wydolność całego systemu.

W tym kontekście, oprócz koniecznych działań prawnych i prewencyjnych, **kluczowe jest wdrożenie rozwiązań systemowych, które realnie zwiększą bezpieczeństwo pielęgniarek i pielęgniarzy.** W szczególności postulujemy:

1. **Wzmocnienie obsady pielęgniarskiej na oddziałach** – personel przeciążony, przemęczony i pracujący w niedoborze kadrowym nie ma zasobów na radzenie sobie z agresją (m.in. w Instytucie Psychiatrii i Neurologii w Warszawie)
2. **Zwiększenie samodzielności zawodowej pielęgniarek**, w tym możliwość ordynowania leków przeciwbólowych i podstawowych interwencji bez każdorazowego nadzoru lekarskiego – co **pozwoli szybciej reagować na cierpienie pacjenta.**
3. **Wzmocnienie społecznego statusu zawodu pielęgniarki/pielęgniarza**, który wciąż w percepcji społecznej funkcjonuje jako „pomocnik lekarza”, a nie samodzielny zawód medyczny. To przekłada się **bezpośrednio na gotowość pacjentów do wyładowywania frustracji na pielęgniarkę, jeszcze przed rozmową z lekarzem.**

4. **Powołanie stałego międzyresortowego zespołu ds. przeciwdziałania przemocy wobec pracowników ochrony zdrowia**, z udziałem Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Sprawiedliwości, samorządów zawodowych oraz ekspertów ochrony zdrowia i prawa pracy.

Chcemy również zwrócić uwagę na mniej nagłaśniany, lecz równie realny problem – **dyskryminację i przemoc symboliczną wobec pielęgniarek ze strony współpracowników lub przełożonych**, w tym lekarzy. Dotyczy to zwłaszcza kobiet, które stanowią większość zawodu, a jednocześnie **narażone są na nierówne traktowanie, pomniejszanie kompetencji czy wykluczenie decyzyjne**.

Zawód pielęgniarki/pielęgniarsza wiąże się z codziennym ryzykiem kontaktu z agresją – **to fakt. Jednak odpowiedzialnością państwa jest minimalizowanie tego ryzyka poprzez odpowiednie warunki pracy, kształcenia i legislację**.

Deklarujemy pełną gotowość do współpracy w zakresie wypracowania konkretnych, realistycznych i możliwych do wdrożenia rozwiązań.

Z poważaniem,

Zespół Inicjatywy na rzecz Ustawowej Regulacji Zaawansowanej Praktyki Pielęgniarskiej

